

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

ЗМІСТ

1. Документи міжнародних організацій	2
ОЕСР: ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	2
ОЕСР: ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ НЕЗАКОННОЇ ТОРГІВЛІ	3
ОЕСР: ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ЕКОНОМІКУ ОКЕАНУ	3
ОЕСР: ДЕФІЦИТ РОБОЧОЇ СИЛИ ТА НЕРІВНІСТЬ НА РИНКУ ПРАЦІ.....	4
ОЕСР: НЕКОНКУРЕНТНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ У КРАЇНАХ ОЕСР	5
2. Корисні новини України та світу	6
НАВИЧКИ ТА ОСВІТА ДЛЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЄВРОПИ	6
ЯК ЗРОБИТИ НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДОСТУПНИМИ ТА ІНКЛЮЗИВНИМИ	6
РІШЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ МОН.....	7
ТУТ ВПОРАЄТЬСЯ ЛИШЕ ЛЮДИНА (ЧИ ВАРТО ВІДМОВИТИСЯ ВІД ШІ У ВИКЛАДАННІ ТА ДОСЛІДЖЕННЯХ)	8
ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ НАУКОВИХ УСТАНОВ І ЗВО ЗА НАПРЯМАМИ «БІОМЕДИЧНИЙ» ТА «ГУМАНІТАРНО-МИСТЕЦЬКИЙ».....	9
ОБГОВОРЕННЯ КРИТЕРІЇВ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ ВИКОНАВЦІВ ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	9
ЯК ЕФЕКТИВНО ВИКОРИСТОВУВАТИ ШІ В УНІВЕРСИТЕТАХ.....	10
ОНЛАЙНОВІ НАВЧАЛЬНІ КУРСИ ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ	11
ЯК ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ МОЖЕ ДОПОМОГТИ ЗІ СТВОРЕННЯМ РЕЗЮМЕ ТА ПОШУКОМ РОБОТИ	11
ООНОВЛЕНО ВИМОГИ ДО МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ОСВІТНІХ (НАУКОВИХ) ПРОГРАМ.....	12
ГШІ ВИМАГАЄ НОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ	12
3. Наукові заходи	13
ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ЛІДЕРА	13
ВІД ЛАБОРАТОРІЇ ДО СТАРТАПУ	14
GENESIS ANALYTICS WEEK	14
НАВІГАЦІЯ В ОКЕАНІ ДАНИХ	15
ЗАКОРДОННИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КОНГРЕС	15
ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ	16
ТРАВНЕВІ ВЕБІНАРИ ДНТБ	16
СЕРІЯ ВЕБІНАРІВ ICAI SUMMER INTENSIVE.....	17

1. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Циркулярна економіка в містах і регіонах Європейського Союзу» із серії «Міські дослідження ОЕСР». У ньому зазначається, що модель циркулярної економіки є трансформаційною і спрямована на збереження цінності продуктів, матеріалів і ресурсів, мінімізуючи відходи. На відміну від традиційної лінійної моделі «бери-виготовляй-споживай-утилізуй», вона охоплює весь життєвий цикл продуктів, включаючи початкові етапи (проектування), проміжні етапи (використання та повторне використання) і низхідні етапи (управління у кінці життєвого циклу). Перехід до економіки замкненого циклу вимагає системних змін в системі управління ресурсами у першу чергу у секторах більш жорсткого антропогенного навантаження (продовольство, відходи, вода, енергетика), де місцеві та регіональні влади відіграють вирішальну роль. Економіка замкненого циклу є обов'язковою умовою переходу до «зеленої» економіки та пом'якшення зростаючих ризиків і негативного впливу зміни клімату, одночасно підвищуючи економічну стійкість та енергетичну безпеку. Перехід до циркулярної економіки має вирішальне значення для сталого розвитку й ефективного використання ресурсів. В останнє десятиліття Європейський Союз продемонстрував свою безпрецедентну прихильність розвитку циркулярної економіки, виступаючи за відповідні дії на національному, регіональному та місцевому рівнях. Однак більшість економік ЄС досьогодні залишаються переважно лінійними. Цей звіт містить комплексний аналіз практики циклічної економіки, узагальнення викликів і можливостей на основі опитування 64 міст і регіонів ЄС, а також поради, отримані внаслідок серії політичних діалогів.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/pmDCZ>,
<https://doi.org/10.1787/e09c21e2-en>.

<https://ukrintei.ua/y/XJNMH>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ НЕЗАКОННОЇ ТОРГІВЛІ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Вивчення проблем незаконної торгівлі: вразливі місця та потенційні ризики». У ньому вивчається ініціатива «Один пояс, один шлях», яка є глобальною стратегією з посилення торгівлі, інвестицій та інфраструктурного зв'язку в Азії, Європі та Африці, яка була започаткована Китайською

Народною Республікою у 2013 році. Розвиваючи розгалужені транспортні мережі, енергетичні проекти та фінансові партнерства, ініціатива сприяє економічній інтеграції та регіональному співробітництву. Цілі цієї стратегії спочатку були зосереджені на розвитку наземних і морських інфраструктурних проектів для підтримки торгівлі з Європою, але поступово вони ставали більш глобальними, почали охоплювати питання продовольчої та сировинної безпеки, зміцнення культурних і наукових зв'язків. Реалізовані у рамках ініціативи проекти принесли численні переваги країнам-бенефіціарам, стимулюючи економічну діяльність і посилюючи торгівлю. Разом із тим, зазначають експерти ОЕСР, існує ризик незаконної торгівлі. Вони розглядають, як покращення та розширення торговельних шляхів може стати чинником розвитку контрафактної торгівлі, аналізують торговельну статистику у ключових вузлах стратегії, оцінюють потенційну вартість торгівлі контрафактними товарами, вивчають відповідні механізми та ризики.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/qQm8S>, <https://ukrintei.ua/y/594O9>,
<https://doi.org/10.1787/2479316e-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ЕКОНОМІКУ ОКЕАНУ

У блозі Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття Клер Джоллі та Джеймса Джолліфа «Десять фактів про економіку океану, які потрібно знати». У ній наголошується, що економіка світового океану є надзвичайно важливою складовою загальної світової економіки, але наразі вона стикається зі зростаючими екологічними та економічними викликами. Автори пропонують десять фактів, які формують політичні рішення та спрямовують дії для забезпечення майбутнього економіки океану. Океанічна економіка є основною економічною силою та чинником стабільного довгострокового зростання, являє собою важливе джерело зайнятості, забезпечує розвиток туризму, відновлюваної енергетики. Океан є джерелом життя нашої планети, яке становить 90% біосфери, покриває близько 71% поверхні Землі та забезпечує понад половину її кисню. Океан є рушійною силою

економічної активності, підтримуючи мільйони робочих місць, забезпечуючи продовольчу безпеку та підтримуючи глобальний розвиток. Викликами для неї стали зміна клімату, втрата біорізноманіття, деградація навколишнього середовища, нестримна незаконна діяльність. Про цей йдеться у звіті ОЕСР «Економіка океану до 2050 року». Довгострокова життєздатність економіки океану залежить від скоординованих політичних дій, пов'язаних з відмовою від шкідливих екологічних практик, боротьбою з незаконною діяльністю, посиленням переходу до чистіших джерел енергії, підтримкою дослідницьких програм та використанням цифрових технологій.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/n2Fbp>, <https://ukrintei.ua/y/IEVCt>,
<https://ukrintei.ua/y/B6tSU>

Фото: скріншот

ОЕСР: ДЕФІЦИТ РОБОЧОЇ СИЛИ ТА НЕРІВНІСТЬ НА РИНКУ ПРАЦІ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «Дефіцит робочої сили та нерівність на ринку праці: докази та політичні наслідки» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому зазначається, що упродовж останнього десятиліття дефіцит робочої сили досяг історично високого рівня. І хоча нещодавно відбулись деякі коригування ринку праці, що частково послабили цю напругу, кілька секторів економіки продовжують відчувати на собі значний дефіцит кадрів. Ця проблема перешкоджає зростанню продуктивності, загострює вузькі місця у ланцюжку поставок і зрештою сприяє посиленню інфляційного тиску. На цьому тлі дефіцит робочої сили розглядається з позицій розподілу, причому експерти ОЕСР зосереджуються на таких аспектах, як рівень заробітної плати, доплати та соціально-демографічні аспекти. Доводиться, що ключовим чинником дефіциту є низька якість робочих місць, що перешкоджає працівникам їх займати або на них утримуватись. Постійно відчують високий дефіцит кадрів такі сектори, як охорона здоров'я, транспорт і складське господарство, готельна сфера, система харчування, будівництво. Незважаючи на дефіцит, у цих секторах не відбувалось широкомасштабного покращення реальної заробітної плати. Щодо якості робочих місць, то сектори та професії з найбільшим дефіцитом, як правило, демонструють вищий рівень позмінної роботи; працівники у цих секторах зазнають більшого негативного впливу як на психічне, так і на фізичне здоров'я. Розроблені рекомендації щодо політичних дій у відповідь на ситуацію, що склалась. Вони включають підтримку ефективного перерозподілу ринку праці, пріоритет покращення якості робочих місць та пом'якшення регіональних відмінностей.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/pAjG9>, <https://ukrintei.ua/y/VCCFH>,
<https://doi.org/10.1787/14e62ec0-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: НЕКОНКУРЕНТНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ У КРАЇНАХ ОЕСР

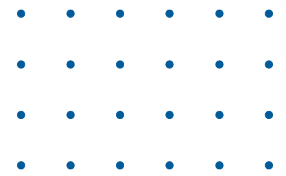

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала робочий документ «П'ять фактів про неконкурентність та пов'язані з нею застереження у країнах ОЕСР» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому йдеться про обмежувальні положення, що забороняють працівникам приєднуватися або створювати конкуруючу фірму (застереження про неконкурентність); розголошення конфіденційної інформації; «переманювання» колишніх колег чи клієнтів, що зазвичай пояснюються захистом законних бізнес-інтересів (наприклад, комерційної таємниці, списків клієнтів, інвестицій у навчання). Зростає занепокоєння, що такі положення можуть бути використані для придушення мобільності робочих місць та запобігання конкуренції. У матеріалі з посиланням на зібрані масштабні дані показано, що положення про неконкурентність є більш поширеними, ніж раніше очікувалося, причому в деяких країнах до чверті працівників підпадають під дію таких положень. Вони виходять за рамки групи високооплачуваних фахівців і масово поширюються на низькооплачуваних працівників та працівників простої праці, поєднуючись з іншими обмеженнями, що додатково і не виправдано погіршує переговорні позиції працівників. Експерти вважають, що положення про неконкурентність пригнічують мобільність робочих місць, вихід на ринок нових фірм, а також інновації, зростання заробітної плати й продуктивності. Регуляторні зусилля з обмеження положень про неконкурентність набирають обертів у ряді країн ЄС. Разом із тим, для їх підкріплення необхідні додаткові дослідження щодо впливу таких положень на розвиток підприємництва і ринок праці.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/HWPov>, <https://ukrintei.ua/y/CUQDN>,
<https://doi.org/10.1787/727da13e-en>

Фото: скріншот

2. Корисні новини України та світу

НАВИЧКИ ТА ОСВІТА ДЛЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЄВРОПИ

На сайті Європейської асоціації університетів опублікована інформація «Навички та освіта для конкурентоспроможності Європи». У ньому акцентується увага на заклику Європейської Комісії про розвиток професійних навичок і здійснення більш масштабного інвестування у навички та компетенцію громадян. Дійсно, існує нагальна потреба у

запровадженні стратегічного й довгострокового підходу до підвищення потенціалу Європи для навчання упродовж життя та безперервного навчання. EUA підтримує флагманську ініціативу для ЄС, спрямовану на навчання впродовж життя, яка відповідатиме економічним і суспільним потребам Європи та поточним соціально-економічним трансформаціям, буде привабливою для європейських та міжнародних талантів і стане сильним позитивним сигналом для глобальних партнерів і конкурентів ЄС. Важливо забезпечити задоволення потреб у навичках у всіх дисциплінах для конкурентоспроможності Європи, але разом із тим, не можна залишати осторонь STEM-дисципліни та академічну сферу. Експерти також наголошують, що ЄС повинен уникати надмірно директивних заходів у сфері освіти, створюючи умови для університетів щодо розвитку потенціалу довгострокового навчання та підтримуючи міждисциплінарну співпрацю. Адже Європа потребує активізації інновацій й трансформації власної економіки. EUA вважає, що інвестиції у вищу освіту та дослідження мають бути для ЄС пріоритетом, який можна реалізовувати через спеціальний Європейський Фонд навичок.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/Tzggd>, <https://ukrintei.ua/y/Rsukv>

Фото: EUA

ЯК ЗРОБИТИ НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДОСТУПНИМИ ТА ІНКЛЮЗИВНИМИ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Неллі Рамірес Васкес «Як зробити ваші навчальні матеріали доступними та інклюзивними». Йдеться про поради щодо забезпечення інклюзивного навчального процесу та використання інструментів, які допомагають учням із особливими потребами отримувати освіту й розвиватись. Автор наголошує, що університетські містечка є домівкою для різних студентів, частина з яких

має особливі потреби (люди з сенсорними, інтелектуальними, психосоціальними, нервово-психічними вадами та станами). Перш, ніж створювати інклюзивне середовище, потрібно переконатися, що створений належний базис: проведені відповідні дослідження - здійснено збір інформації про студентів (наприклад, стилі навчання, академічні навички, інтереси, обмежені можливості та потреби в доступності), виконано оцінку доступності навчальних курсів (можливість доступу, перегляду матеріалів курсу, використані формати, зміст тощо); здійснене підвищення кваліфікації педагогів. Після цього необхідно задіяти найкращі із пропонованих варіантів: підписи та субтитри (може допомогти людям з вадами краще зрозуміти зміст курсу); аудіо/візуальна та інтерактивна підтримка (посилить зміст курсу мультимедійними ресурсами, щоб допомогти учням із різними потребами консолідувати своє навчання); інструменти штучного інтелекту (щоб адаптувати контент до різноманітних профілів навчання, якщо використовувати їх із чіткими підказками та відповідним наглядом). Зробити викладання інклюзивним означає вирівняти умови гри для студентів із особливими навчальними потребами та допомогти їм досягти успіху.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/jXKcS>

Фото: pixabay.com

РІШЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ МОН

24 квітня 2025 року відбулося чергове засідання Атестаційної колегії МОН, за результатами засідання якого ухвалено ряд рішень у сфері атестації кадрів вищої кваліфікації. Зокрема, прийнято рішення щодо присудження наукових ступенів доктора наук і кандидата наук, створення постійних спеціалізованих учених рад, оновлення Переліку наукових фахових видань України, імплементації рішень Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо підтвердженого плагіату в дисертаціях, а також моніторингу виконання обов'язкових вимог фаховими виданнями тощо. Особливий наголос було зроблено на розгляді питань академічної доброчесності та випадків плагіату. Затверджено рішення про присудження 213 наукових ступенів і присвоєння 513 вчених звань. На підставі висновків Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти чотирьох осіб позбавлено наукових ступенів через встановлені у визначеному законодавством порядку факти академічного плагіату. Розпочало системний моніторинг фахових видань категорії Б: здійснено базову перевірку видань, раніше внесених до відповідного Переліку (критерії - відповідність чинному Порядку, обов'язковим вимогам, заявленій періодичності, наявності рецензування, наявності на платформі «Наукова періодика України» у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського тощо). Виявлено, що 18 видань не опублікували жодного

випуску за останні два і більше років, деякі інші виходили нерегулярно або порушували вимоги до належного рецензування. Такі видання вилучено з Переліку наукових фахових видань України та позбавлено відповідного статусу. Ще низка видань отримала від МОН попередження і має у встановлений термін виправити виявлені недоліки. Скасовано рішення вченої ради одного із закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання доцента у зв'язку з невідповідністю освітньої діяльності заявленій спеціальності здобувача. Утворено 53 нові докторські ради, а також внесено часткові зміни до складу чинних. Припинено повноваження 9 постійних спеціалізованих учених рад.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/jWBED>, <https://ukrintei.ua/y/MxHP0>

Фото: МОН

ТУТ ВПОРАЄТЬСЯ ЛИШЕ ЛЮДИНА (ЧИ ВАРТО ВІДМОВИТИСЯ ВІД ШІ У ВИКЛАДАННІ ТА ДОСЛІДЖЕННЯХ)

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Цінь Чжу «Лише людина впорається: коли варто відмовитися від ШІ у викладанні та дослідженнях». У ній наголошується, що інструменти штучного інтелекту оптимізували ряд процесів та прискорили впровадження інновацій у різних галузях, включно зі сферою вищої освіти. Але іноді потрібно залишати пріоритетним саме людське судження. Незважаючи на свою потужність, штучний інтелект має свої межі. Дійсно, він може прискорити аналіз даних, оптимізувати процеси та персоналізувати навчання. Але є також і критичні моменти у роботі з ним, які пов'язані з творчістю, етикою та емпатією, – де людське судження та участь залишаються незамінними. Цінь Чжу наголошує, що навчання - це одна зі сфер, де людський фактор залишається центральним, тому вкрай важливо визнати межі для ШІ саме у цій сфері. Навчання - це фундаментально людська праця, що ґрунтується на співпереживанні, інтуїції, натхненні. Педагог робить більше, ніж просто передає зміст, - він інтерпретує, відчуває невисловлену динаміку студентської аудиторії, реагуючи на тонкі сигнали (рівень залученості учнів, їхня розгубленість або емоційні потреби). Ця здатність «читати аудиторію» дає змогу викладачу адаптувати свій підхід у режимі реального часу, створюючи середовище, де учні відчувають, що їх бачать, чують і мотивують. Щодо наукового дослідження, то штучний інтелект може обробляти величезні набори даних і виявляти закономірності, що виходять далеко за межі людських можливостей, але він менш ефективний в абстрактному «мисленні» та визначенні нових напрямків. Він здатний побачити кореляції, але він не розуміє більш широкого контексту. Він, на відміну від живої людини не запитує постійно «а що, а якщо?», які призводять до критичного мислення й зміни парадигми. Отже, ШІ є потужним партнером, а не заміною людини.

Йому бракує емоційного інтелекту, креативності та морального мислення, які характерні для людини. Це обов'язково необхідно урахувати.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/1Lxuo>

Фото: pixabay.com

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ НАУКОВИХ УСТАНОВ І ЗВО ЗА НАПРЯМАМИ «БІОМЕДИЧНИЙ» ТА «ГУМАНІТАРНО-МИСТЕЦЬКИЙ»

Міністерство освіти і науки України оголосило про початок державної атестації наукових установ і закладів вищої освіти за науковими напрямками «Біомедичний» та «Гуманітарно-мистецький». Атестація здійснюватиметься відповідно до «Методики оцінювання ефективності наукової (науково-технічної) діяльності наукових установ і закладів вищої освіти щодо провадження ними такої діяльності за окремими науковими напрямками під час проведення державної атестації», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21 жовтня 2024 року № 1485. Ця методика - єдина для наукових установ і закладів вищої освіти. Подання документів у рамках атестації здійснюється через профільний модуль «Державна атестація» Національної електронної науково-інформаційної системи URIS.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/fqvGD>, <https://ukrintei.ua/y/HlsiU>, <https://ukrintei.ua/y/q55TZ>, <https://nauka.gov.ua/information/atestat/>

Фото: МОН

ОБГОВОРЕННЯ КРИТЕРІЇВ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ ВИКОНАВЦІВ ДЕРЖЗАМОВЛЕННЯ НА ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт наказу «Про затвердження критеріїв конкурсного відбору виконавців державного замовлення на підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти в закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МОН, та приватних закладах вищої освіти». Документ розроблений МОН відповідно до пункту 8 урядової постанови від 20 травня 2013 року № 363 «Про затвердження Порядку розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів», а також підпункту 62 пункту 4 «Положення про Міністерство освіти і науки України». Метою проєкту є визначення механізмів, порядку організації та проведення процедури

розміщення державного замовлення на підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти (докторів філософії) у закладах вищої освіти державної форми власності, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки та закладах вищої освіти приватної форми власності. Планується, що реалізація цього проєкту забезпечить упровадження прозорих механізмів проведення процедури розміщення державного замовлення. Пропозиції та зауваження до проєкту можна подати до 12 травня 2025 року.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/54gT9>, <https://ukrintei.ua/y/YybA7>

Фото: pixabay.com

ЯК ЕФЕКТИВНО ВИКОРИСТОВУВАТИ ШІ В УНІВЕРСИТЕТАХ

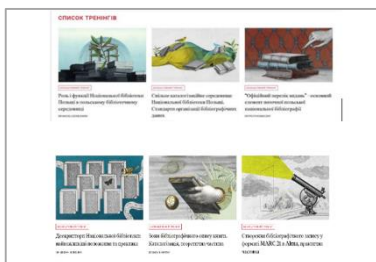
Міністерство цифрової трансформації України разом із Міністерством освіти і науки України розробили рекомендації щодо використання штучного інтелекту в освітній сфері. Документ, підготовлений експертами, ураховує досвід освітян та ІТ-фахівців. Наголошується, що 60% навчальних закладів у всьому світі вже фактично використовують ШІ, а 80% мають

плани щодо розширення його використання у наступні 5 років. Штучний інтелект може стати ментором у навчанні та дієвим інструментом розвитку й оптимізації рутинних завдань. Підготовлені методичні рекомендації фактично створюють методичну основу для упровадження та раціонального використання технологій ШІ в освітньому процесі, науковій та інноваційній діяльності, а також в системі управління закладами вищої освіти. Документ містить огляд можливих сценаріїв інтеграції ШІ у зазначені вище сфери, перелік корисних ШІ-інструментів та приклади вирішення конкретних завдань, з якими може допомогти штучний інтелект. Це: генерування й перевірка тестів, створення презентацій, аналіз навчальних досягнень студентів; пошук інформації для наукових робіт, підготовка до іспитів, генерування ідей для презентацій та есе або вивчення мов; оптимізація адміністративних процесів. Рекомендації ураховують правові та етичні норми, відповідають на суспільну потребу в модернізації освітнього процесу й підвищення конкурентоспроможності закладів вищої освіти, містять відсилання до успішних зарубіжних практик використання систем ШІ у провідних університетах світу. Рекомендації розроблено за сприяння Проєкту «Цифровізація для зростання, доброчесності та прозорості» - UK DIGIT, що виконується Фондом Євразія та фінансується UK Dev.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/3rfne>, <https://ukrintei.ua/y/fBUMY>,
<https://curly.click/r/40db>

Фото: скріншот

ОНЛАЙНОВІ НАВЧАЛЬНІ КУРСИ ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ

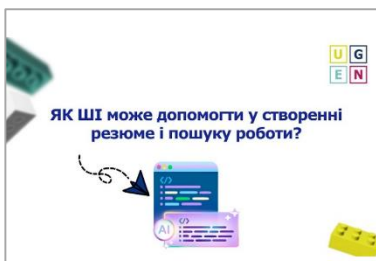
Національна бібліотека Польщі розмістила у відкритому доступі серію онлайн-навчальних курсів із підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців. Вони охоплюють ключові аспекти діяльності бібліотеки, пояснюють її роль та функції, демонструють важливе значення спільного каталогізаційного середовища різних бібліотек та

формування загальнодержавного каталогу, значення національної бібліографії, описує стандарти і методологію каталогізації. Наразі можна долучитись до 6 окремих курсів: «Роль і функції Національної бібліотеки у польському бібліотечному середовищі»; «Спільне каталогізаційне середовище Національної бібліотеки Польщі»; «Стандарти організації бібліографічних даних»; «Офіційний перелік видань – основна складова поточної національної бібліографії»; «Дескриптори Національної бібліотеки: основні положення та практика»; «Зони бібліографічного опису книги. Теоретична частина каталогізації»; «Створення бібліографічного запису у форматі MARC 21 в системі Alma». Кожен з них є окремим сертифікованим навчальним курсом, за проходження якого видаються іменні сертифікати (українською та англійською мовами). Україномовні версії курсів стали результатом співпраці Національної бібліотеки Польщі із Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/q0g2s>, <https://ukrintei.ua/y/PJe6g>

Фото: скріншот

ЯК ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ МОЖЕ ДОПОМОГТИ ЗІ СТВОРЕННЯМ РЕЗЮМЕ ТА ПОШУКОМ РОБОТИ

Команда UGEN у рамках проєкту «Uni-Biz Bridge» представила у відкритому доступі матеріал «Штучний інтелект може допомогти зі створенням резюме та пошуком роботи?». У ньому йдеться про те, що наразі штучний інтелект стає реальним інструментом кар'єрного зростання, зокрема може допомогти у пошуку роботи та написанні стандартних текстів,

зокрема – резюме кандидата на посаду. ШІ здатний відредагувати англomовну версію резюме, виправити граматичні та лексичні помилки (інструмент - rezi.ai). ШІ може здійснити адаптацію резюме під конкретну вакансію, яка Вам сподобалась: він аналізує вакансію та «підлаштовує» Ваше резюме саме під неї (інструмент - resume.io та tealhq.com). Під час підготовки до співбесіди ШІ може допомогти, взявши на себе роль рекрутера та задавати Вам типові для співбесіди запитання (інструмент - Chat GPT, Interview Warmup, grow.google/interview-warmup). ШІ також стане у нагоді, якщо Ви вирішите проаналізувати власний

LinkedIn-профіль: він надасть поради щодо його оптимізації - яку інформацію слід додати, щоб дані про Вас легше знаходили рекрутери (інструмент - kickresume.com).

Детальніше: https://t.me/ugen_UBB/933

Фото: UGEN

ОНОВЛЕНО ВИМОГИ ДО МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ОСВІТНІХ (НАУКОВИХ) ПРОГРАМ

Міністерство освіти і науки України змінило «Вимоги до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм». Відповідний наказ від 21 березня 2025 року № 482 зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07 квітня 2025 року за № 573/43943 оприлюднено на порталі ЛігаЗакон. Це зроблено на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу». Передбачено, що міждисциплінарні освітні програми можуть створюватись на всіх рівнях вищої освіти у межах відповідної предметної області. Разом з цим, до міждисциплінарної предметної області на кожному рівні вищої освіти не можуть включатися спеціальності, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання. Також у документі визначено основні види міждисциплінарних освітніх програм (поєднані, комбіновані, галузеві).

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/6BTuB>, <https://ukrintei.ua/y/FpiGM>

Фото: МОН

ГШІ ВИМАГАЄ НОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

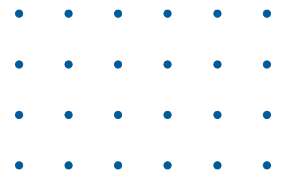
На сайті Times Higher Education опублікована стаття Кріс Джонс «Коли генеративний штучний інтелект змінює планку оцінювання». У ній наголошується, що ГШІ отримав наразі такий розвиток, що фактично змушує викладачів університетів постійно підвищувати власну планку креативності та вносити суттєві зміни у систему оцінювання, як власне, у весь освітній процес. Спираючись на свій досвід, Кріс говорить, що більшість його студентів використовують ГШІ, але насправді вони можуть впоратися із завданням краще, ніж ШІ. Він описує результати вивчення використання системи оцінювання із залученням ChatGPT (оскільки саме цей інструмент є найпопулярнішим серед студентів) та HeyGen. Політику щодо застосування штучного інтелекту у рамках свого курсу він розробив таким

чином, щоб студенти могли використовувати ШІ виключно як інструмент для роботи, а не для створення самої роботи. Його система оцінювання передбачає ведення журналу використання штучного інтелекту та проведення аналізу щодо вибору його інструментів, визначення його користі та недоліків, забезпечення прозорості освітнього процесу із застосуванням нових технологій. Він наголошує, що такий підхід є чесним і слідкує, щоб його застосування було зрозумілим для студентів, приносило їм користь та надавало більше балів.

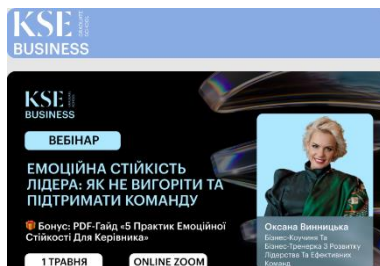
Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/KRL3o>

Фото: pixabay.com

3. Наукові заходи

ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ЛІДЕРА

1 травня 2025 року відбувся вебінар «Емоційна стійкість лідера: як не вигоріти та підтримати команду». Захід був покликаний допомогти порадами усім, хто є лідером команд, що балансують на межі повного вигорання. Обговорили: що означає керувати емоціями (а не стримувати їх); як вчасно розпізнати власне емоційне вигорання та емоційні проблеми у команди; які щоденні практики допомагають саморегуляції; як підтримати команду під час сильного стресу та створити атмосферу довіри; які інструменти можна використати для побудови емоційно зрілої культури компанії. Під час вебінару слухачі отримали чітке розуміння того, як підтримувати власну ресурсність, дізналися про інструменти емоційної підтримки; навчилися ефективним практикам відновлення енергії, зниження напруги та фокусування на найбільш важливому, отримали чек-лист «5 практик емоційної стійкості для керівника». Організатор - Команда KSE Graduate Business School.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/V8Pme>

Фото: КШЕ

ВІД ЛАБОРАТОРІЇ ДО СТАРТАПУ

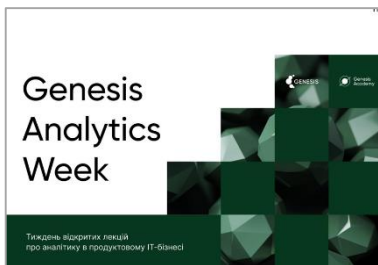
2 травня 2025 року у рамках проєкту «Стартап-школа АкадемСіті - інноваційна екосистема для розвитку академічних стартапів наукових установ НАН України» відбувся вебінар з трансферу технологій «Від лабораторії до стартапу: місія можлива?». Захід був покликаний поінформувати учасників про досвід української команди, що пройшла шлях від наукових

досліджень до міжнародного акселератора. Обговорили наступні питання: як наука може перетворюватися на успішний бізнес, де черпати натхнення для власних інноваційних проєктів, як команда йшла до успіху, які проблеми супроводжуватимуть на шляху до комерціалізації ідеї. Також слухачі отримали з перших рук практичні поради щодо побудови стратегії розвитку власного стартапу. Організатори: Київський академічний університет, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Лабораторія екосистем відкритих інновацій КАУ.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/f2YI0>

Фото: скріншот

GENESIS ANALYTICS WEEK

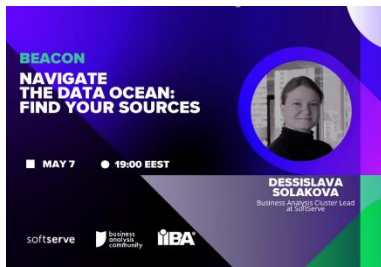
З 5 по 10 травня 2025 року відбудеться відкритий тиждень лекцій і семінарів «Genesis Analytics Week». Він орієнтований у першу чергу на студентів та senior-аналітиків IT-бізнесів екосистеми Genesis і партнерських компаній. Захід стане платформою поширення інформації про те, як працюють аналітики в IT-сфері та отримання нових знань і навичок –

теоретичних і практичних. Зокрема, учасники Genesis Analytics Week дізнаються, які існують ролі аналітиків у продуктовому IT; які метрики використовуються у продуктовому IT та як вони пов'язані; які інструменти корисні для розвитку критичного мислення та виявлення когнітивних викривлень; навчаться презентувати результати своєї роботи та розробляти пропозиції для бізнесу. Організатор - Genesis.

Детальніше: <http://cutt.ly/ArjA14Jq>, https://t.me/navchai_smilyvo/388

Фото: скріншот

НАВІГАЦІЯ В ОКЕАНІ ДАНИХ

7 травня 2025 року відбудеться вебінар «Навігація в океані даних: знайдіть свої джерела». Захід покликаний навчити учасників роботі з даними та відокремлювати у сучасному світі, переповненому інформацією, «шум» від цінних даних. Під час вебінару планується обговорити наступні питання: як сформувати навичку виявлення бізнес-проблем; яким чином можна визначити дані, які потрібні для аналізу конкретних проблем чи ситуацій; як перевіряти цінність опрацьованих бізнес-ідей чи пропозицій, перш ніж приймати управлінські рішення. Організатор – SoftServe.

Детальніше: <https://t.me/SoftServeEducation/2457>, <https://hubs.ly/Q03hnQ-80>

Фото: SoftServe

ЗАКОРДОННИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КОНГРЕС

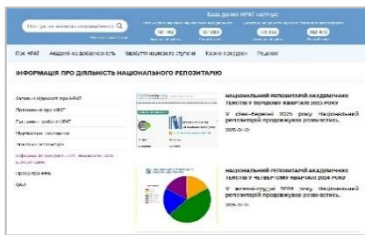
15–16 травня 2025 року відбудеться «Закордонний інвестиційний конгрес». Захід стане комунікаційною платформою для представників місцевих громад, уряду, дипломатичного корпусу, міжнародних фінансових установ, іноземного бізнесу та інвесторів, зацікавлених в реалізації ініціативи з економічного відновлення та посилення спроможності українських

громад, підвищення їхньої стійкості, посилення конкурентоспроможності регіонального бізнесу. Він сприятиме налагодженню і розвитку економічного партнерства українських громад з міжнародними інвесторами та фінансовими інституціями завдяки наочній презентації інвестиційних можливостей регіонів. Планується обговорити наступні питання: роль та функції дипломатичних місій, фінансових та інших міжнародних організацій у відновленні України; залучення ресурсів та поширення інформації про інвестиційні можливості у сфері енергетики, агросекторі, транспортній та логістичній інфраструктурі; потенціал державно-приватного партнерства для розвитку соціальної інфраструктури місцевих громад; забезпечення інформаційної стійкості, боротьба з дезінформацією; залучення інвестицій у розвиток людського капіталу та економіки знань; упровадження цифрових рішень та інноваційних фінансових інструментів. Організатори: Foreign Business Hub, EUCONLAW Group.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/0eM3l>, <https://ukrintei.ua/y/V0VHQ>

Фото: організатори

ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

20 травня 2025 року відбудеться тематичний вебінар «Окремі питання інтеграції е-ресурсів ЗВО і НУ з Національним репозитарієм академічних текстів». Захід стане комунікаційною площадкою науковців та освітян для обговорення актуальних проблем політики відкритої науки і відкритого доступу в Україні.

Учасники вебінару «з перших рук» дізнаються про переваги роботи з Національним репозитарієм академічних текстів, легкість доступу до наукової інформації про вітчизняні наукові дослідження завдяки офіційному вебпорталу НРАТ, а також про те, як відбувається наповнення баз даних НРАТ від різних джерел, про міжнародну співпрацю, корисні сервіси і перспективи подальшого розвитку Нацрепозитарію. Захід приурочений до Тижня Відкритого Уряду. Міжнародна Ініціатива «Партнерство «Відкритий Уряд» спрямована на розвиток демократії, підвищення рівня відкритості державного управління та налагодження співпраці між громадськістю та органами влади. Україна є учасницею цієї міжнародної Ініціативи і наразі реалізує 6-й план дій. Організатор – Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації».

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/category/informacziya-pro-diyalnist/>, <https://nrat.ukrintei.ua/pro-nrat/lokalni-repozytariyi/>, <https://ukrintei.ua/y/J8FY7>

Фото: скріншот

ТРАВНЕВІ ВЕБІНАРИ ДНТБ

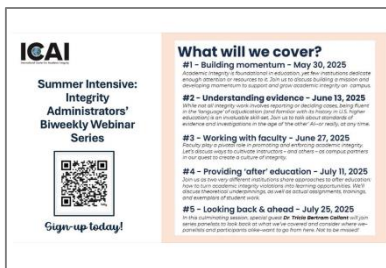
У травні 2025 року відбудеться серія вебінарів, присвячених актуальним питанням наукових досліджень, управління даними, міжнародної співпраці та наукометрії. Заходи покликані надати дослідникам, науковцям, бібліотекарям та усім зацікавленим особам інформацію щодо ефективного планування, організації, поширення дослідницьких даних відповідно до міжнародних стандартів та етичних вимог. Особлива увага буде приділена практичним інструментам роботи з даними, вимогам донорських організацій, принципам FAIR та забезпеченню відкритого доступу. Заплановані наступні тематичні вебінари: «Управління даними досліджень: кращі практики організації, зберігання та поширення даних» (сучасні підходи до управління дослідницькими даними; як правильно планувати, організовувати, зберігати та поширювати дані відповідно до міжнародних стандартів і етичних вимог; вимоги фінансуючих організацій та FAIR) (7 травня 2025 року); «Міжнародна співпраця науковців України в дзеркалі наукометрії: до Міжнародного дня науки» (сучасні тренди міжнародної наукової співпраці українських

дослідників, визначені на основі даних наукометричних систем та індикаторів) (14 травня 2025 року); «Що Ви повинні зробити для Вашої наступної наукової публікації» (ефективні публікаційні стратегії; способи виявлення прогалин у попередніх дослідженнях; критерії вибору наукового журналу) (15 травня 2025 року); «Огляд інструментів перевірки відповідності дослідницьких даних принципам FAIR» (FAIR Data Self-Assessment Tool, F-UJI, DANS FAIRdat Tool, FAIR Aware) (21 травня 2025 року). Організатор – Державна науково-технічна бібліотека України.

Детальніше: <https://dntb.gov.ua/news/pryntsypp-fair>, <https://ukrintei.ua/y/CXXJw>, <https://ukrintei.ua/y/XuLVa>, <https://ukrintei.ua/y/NOkX0>, <https://ukrintei.ua/y/cAuzJ>

Фото: ДНТБ

СЕРІЯ ВЕБІНАРІВ ICAI SUMMER INTENSIVE

У травні-липні 2025 року відбудеться серія вебінарів Міжнародного центру академічної доброчесності «Summer Intensive». Заходи покликані надати усім зацікавленим учасникам інформацію про реалізацію існуючих ініціатив підтримки академічної доброчесності та запуску нових. Заплановано п'ять тематичних вебінарів: «Нарощування імпульсу» (місія та заходи підтримки академічної доброчесності в університетському містечку) (30 травня 2025 року); «Розуміння доказів» (стандарты і практики ведення розслідувань академічної доброчесності в епоху штучного інтелекту) (13 червня 2025 року); «Робота з викладачами» (способи підвищення кваліфікації викладачів щодо створення культури академічної доброчесності) (27 червня 2025 року); «А що після освіти?» (теорія та практичні кейси студентських робіт) (11 липня 2025 року); «Нарощування імпульсу» (узагальнення усіх попередніх заходів та визначення планів на майбутнє) (25 липня 2025 року). Організатор - Міжнародний центр академічної доброчесності /ICAI.

Детальніше: <https://ukrintei.ua/y/MxHP0>, <https://ukrintei.ua/y/ffwcb>

Фото: ICAI

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

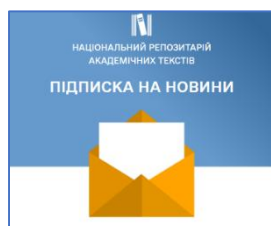

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQltYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>